

Sosiaali- ja terveysministeriön ja
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston
tulossopimus vuosille 2016–2019;
tulostavoitteet 2017

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
HELSINKI 2017

Sisällys

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET...	3
2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET	4
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	4
3.1 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	5
3.2 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	13
3.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	14
4. RAHOITUS	14
5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	15
LIITE 1: Hallitusohjelman seuranta	17
LIITE 2: Erittely henkilöstöstä	18
LIITE 3: Erittely määrärahoista	18

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto (Valvira) sopivat tässä tulossopimuksessa vuosille 2016 - 2019 ja vuodelle 2017 asetettavista tulostavoitteista ja resursseista. Hallituksen tai ministereiden toimeksiannoista tai muista tulossopimukseen sisällyttämistä tehtävistä sovitaan erikseen STM:n ja Valviran johdon tasolla.

Valviran perustehtävänä on valvoa valtakunnallisesti jokaisen oikeutta hyvinvointiin, laadukkaisiin palveluihin ja turvallisiin elinoloihin. Valviran visio vuoteen 2020 on, että Valvira on vaikuttava, kansainvälinen ja arvostettu valvoja.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvän valtiontalouden kehyspäättökseen sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmaan strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen hallinnonalan hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman, joka on tulossopimusten perustana.

Hallitusohjelman viisi strategista tavoitetta ovat työllisyys ja kilpailukyky, osaaminen ja koulutus, hyvinvointi ja terveys, biotalous ja puhtaat ratkaisut sekä digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen. STM:n koordinoitivastuulla on strateginen painopistealue Hyvinvointi ja terveys ja sen viisi kärkihanketta.

Hyvinvointi ja terveys painopistealueen kymmenen vuoden tavoite on:

Suomalaiset voivat paremmin ja kokevat pärjäävänsä erilaisissa elämäntilanteissa. Jokainen ihminen kokee voivansa vaikuttaa, tehdä valintoja ja ottaa vastuuta. Sosiaali- ja terveydenhuollossa painopiste on ennaltaehkäisyssä, hoitoketjut ovat sujuvia, henkilöstö voi hyvin ja tietojärjestelmät toimivat. Uudistuksen myötä yhteisillä varoilla saadaan enemmän terveyttä ja hyvinvointia.

STM:n hallinnonalan toiminnan suunnittelu ja seuranta jäsennetään hallitusohjelman ja hallituksen toimintasuunnitelman linjausten mukaisesti. STM:n hallinnonalan toimeenpanosuunnitelmasta Valviraa koskevat erityisesti seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet:

- kärkihankkeiden tavoitteiden toteutumisen tukeminen: palvelut asiakaslähtöisiksi, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma, ikäihmisten kotihoidon kehittäminen ja digitalisaatio,
- reformien toimeenpanon tukeminen: sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen, alue- ja keskushallinnon uudistus,
- valvonnan painopisteen siirtäminen ennakoivaan ja omavalvontaan sekä toiminnan ohjauksen vahvistaminen tähän suuntaan,
- lupa- ja valvontaprosessien sujuvoittaminen ja
- normien purkuun osallistuminen ja hallinnollisen taakan keventäminen sekä näistä johtuvien lainsäädäntöuudistusten toimeenpano.

Keskeinen asia tulevana vuonna on aluehallintouudistukseen liittyvä sosiaali- ja terveydenhuollon lupa-, ohjaus- ja valvontatoiminnan uudelleen organisointi. Selvityshenkilö Osmo Soininvaaran tehtävänä on selvittää STM:n hallinnonalan laitosten mahdollisia päällekkäisiä tehtäviä. Selvitys koskee myös tehtäviä, joita uudelleen järjestelemällä ja suuntaamalla on saavutettavissa tavoiteltavia synergiaetuja. Selvitys tulee sisältämään ehdotuksia laitosten uusista, kansallisesti linjattavista tehtävistä, tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja regulatorisen viranomaistoiminnan sääntelystä ministeriön hallinnonallalla ja sääntelyn sujuvoittamisesta sekä pitkän aikavälin muutoksista laitosten tehtäviin, työnjakoon ja kumppanuuksiin. Valvira valmistautuu aluehallintouudistuksen ja selvityshenkilö Soininvaaran ehdotusten ja niiden pohjalta ministeriön tekemien toimenpide-ehdotusten toteuttamiseen. Lisäksi Valvira osallistuu uuden valtion valvontaviraston suunnitteluun ja toimeenpanoon.

Valviran ja AVI:n kansallista yhteistyötä vahvistetaan turvaamaan yhtenäiset ohjauksen ja valvonnan käytännöt.

Valvira tukee ministeriötä tehtäväalueensa EU- ja kansainvälisissä tehtävissä.

Valvira käy vuoden 2017 aikana läpi tärkeimmät kansalais- ja yhteisöasiakkaille tarjotut palvelut varmistaen palvelujen asiakaslähtöisyyden ja määrittelemällä keskeisimmille palveluille palvelulupauksen. Palvelulupauksessa nimetään palvelulupauksen piiriin kuuluvat viraston palvelut, määritetään tavoiteaikataulu prosessin alkamisesta prosessin päättymiseen ja kuvataan palveluiden lopputuotteet.

Valvira osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteisiksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin, sopimuskaudelle ajoittuviin mainetutkimukseen ja mediabarometriin sekä kärkihankkeiden ja sote-uudistuksen viestintään sisältövastuidensa puitteissa.

Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

Meneillään on useita hankkeita ja uudistuksia, kuten aluehallintouudistukseen liittyvä lupa- ja valvontatehtävien uudelleen organisointi, selvityshenkilö Osmo Soininvaaran selvitys, sosiaali- ja terveysministeriöön perustettava ohjausyksikkö, joiden johdosta on syytä tehdä tulossopimusten välitarkistus jo keväällä 2017.

2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Valviran yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelmassa määriteltyihin yhteisiin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin. Valviran toiminnalliset tavoitteet tukevat seuraavien hallitusohjelman hyvinvoinnin ja terveyden painopistealueen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista (liite 1):

- Terveyden edistäminen ja varhainen tuki ovat vahvistuneet poikkihallinnollisesti päätöksenteossa, palveluissa ja työelämässä lainsäädäntömuutoksilla sekä paremmalla toimeenpanolla. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kaventuneet.
- Eri-ikäisten ihmisten vastuuta omasta terveydentilasta sekä elämäntavoista on tuettu. Julkinen palvelulupaus on määritelty yhteiskunnan taloudellisen kantokyvyn puitteissa. Ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa toimivia valintoja on mahdollistettu enemmän.
- Lasten ja perheiden hyvinvointi ja omat voimavarat ovat vahvistuneet.
- Ikääntyneiden ihmisten kotiin saatavia palveluja on painotettu. Omaishoitoa on vahvistettu.

Toimintaympäristön muutokset ja niukkenevat resurssit lisäävät entisestään tarvetta valvonnan tarpeen (riskinarviointi) ja vaikuttavuuden arviointiin. Voimavarojen oikea kohdentaminen on keskeinen toiminnan vaikuttavuutta lisäävä tekijä.

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Valvira uudistaa valvonnan sisältöä ja menetelmiä yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Valvonta toimii tärkeänä tukena sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteiden toteutumisessa. Valvira osallistuu valvonnan tietotarpeiden kehittämiseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa. THL:n toteuttaman Vaikuttava valvonta osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta -hankkeen tulokset hyödynnetään valvonnan kehittämisessä.

Valviran painopisteinä ovat ulkoisen arvioinnin perusteella tehtävät uudistukset ja niiden toimeenpano sekä lainsäädäntöuudistuskokonaisuuksien valmisteluun ja niiden toimeenpanoon (kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajia koskeva

lainsäädäntöuudistus, kuntoutusjärjestelmän kokonaisuudistus, alkoholilain kokonaisuudistus, tupakkalain kokonaisuudistus, sosiaalihuollon ammattihenkilölaki, pävyystys- ja keskittämisesetuksen muutokset, itsemääräämisoikeuslainsäädäntö) osallistuminen valvonnan ja ohjauksen näkökulmasta. EU-toiminnassa Valviran painopisteinä ovat terveydenhuollon ammattihenkilöihin ja terveysteknologiaan liittyvät asiat. Lisäksi Valvira osallistuu valvontaviranomaista koskevan lainsäädännön valmisteluun ja aikanaan myös sen toimeenpanoon.

Valvira suuntaa voimavarojaan omavalvonnan kehittämiseen. Valvira kehittää yhteistyömuotoja tukemaan omavalvonnan kehittymistä eri toimialueilla. Valvonta- ja lupakäytännöt ovat yhdenmukaiset Valviran ja AVI:n kesken. Lupa- ja valvontakäytäntö yhteen sovitetaan iäkkäiden palvelujen osalta uudistuneen laatusuosituksen mukaiseksi.

Valvira tekee yhteistyötä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa riittävän valvonnan tietoperustan luomisessa. Vaikuttavuus- ja kustannustieto -ryhmä, joka toimii osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja itsehallintoalueiden uudistuksen valmistelua, valmistelee ehdotukset valtakunnalliseksi yhtenäiseksi mittaristoksi väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja palveluiden tarpeen arviointiin sekä palveluiden laadun, vaikuttavuuden, kustannusten ja tehokkuuden seuraamiseen. Mittaristoa voidaan hyödyntää julkisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen valvonnassa sekä omavalvonnassa.

3.1 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Valviralle on asetettu tuotoksia ja laadunhallintaa koskien seuraavat tavoitteet vuodelle 2017 sekä tulossopimuskauden loppuvuodelle 2019.

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
HYVINVOINTI JA TERVEYS			
Kärkihanke: Palvelut asiakaslähtöisiksi			
Hallitusohjelman mukaiset toimenpiteet:			
1. Määritellään kokemusasiantuntijuuden ja asiakkaiden osallistumisen toimintamallit.			
2. Omahoidon ja sähköisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto.			
3. Toteutetaan palvelusetelikokeilu soten valinnanvapaus selvityksen linjausten pohjalta.			
- yksityiskohtaisesta ohjauksesta ja valvonnasta siirrytään strategisempaan ohjaukseen ja valvontaan - valvontaprosessit uudistetaan tämän mukaisesti - siirrytään valvomaan riskiperusteisesti palvelutoiminnan tuloksia ja luovutaan palvelujen tuottamisen menetelmiä, resursseja ja prosesseja koskevasta yksityiskohtaisesta valvonnasta - perustana luottamusperusteinen ja vuorovaikutteinen valvontamalli, jossa omavalvonta valvonnan perusteena - Valvirassa luodaan (väliaikainen) riskiperusteinen sote-valvontamalli Valviran työkaluilla/-menetelmillä ja tietopohjalla ennen sote-alueiden toiminnan käynnistymistä	Palveluntuottajien omavalvonnan toteutumisen käytännössä Asiakkaiden kokemukset ja palaute/muutosseurantatieto palveluiden saatavuudesta sekä sisällöstä ja laadusta Valvontaohjelman painopisteet tukevat uudistuvaa valvontaa Jälkikäteisen valvonnan tilastotiedot	Muistutusmenetelyyn siirrettävien kanteluasioiden suhteellinen osuus kasvaa sosiaali- ja terveydenhuollossa molemmissa 10 % vuodesta 2016. Selvitettäväksi otettujen kantelujen määrä vähenee 5 %. Valvira tukee omavalvonnan kehittämistä. Vuoden 2017 sote-valon	Asiat käsitellään ensisijaisesti muistutusmenetelyssä. Selvitettäväksi otettujen kantelujen osuus muistutusmenetelyssä on vähäinen ja kantelujen kokonaismäärä vähenee tehostuneen omavalvonnan ja riskiperusteisen valvonnan johdosta.

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
		painoalueet valittu riskinarvioinnin pohjalta ja riskiarviointi on kuvattu valvontaohjelmassa	
Kärkihanke: Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta			
Toimenpide: Muutetaan arkiympäristöjä hyvinvointia ja terveyttä tukevia elämäntapoja mahdollistaviksi			
-suunnitelmallinen valvonta kohdistuu eriarvoisuuden vähentämisen kannalta keskeisiin kohteisiin THL:lta saatavien tietojen pohjalta (TEA-viisari, kouluterveyskysely) - sote-valvontaohjelman mukaiset valvontatoimenpiteet yhteistyössä AVIen kanssa	Suunnitelmallisen valvonnan kohteiden ja käytettävien menetelmien valinta tehdään riskiperusteisesti	Osallistutaan THL:n tietopohjan seurantaan ja analysointiin yhteistyössä THL:n ja AVIen kanssa, ja valmistellaan mahdolliset valvontatoimenpiteet osana suunnitelmallista valvontaa vuodelle 2018.	Toimiva ohjaus käytössä kansallisesti
Tupakkalain kokonaisuudistus on toimeenpantu	Tarpeelliset ohjeet on laadittu Uusien tehtävien prosessit ja tietojärjestelmät ovat olemassa	Parveketupakoinnin valvontaa koskevien hyvien toimintakäytäntöjen laatiminen ja kouluttaminen Prosessien luominen uusiin valvontatehtäviin: Pakkausmerkintöjen lainmukaisuuden tarkastus (painotus sähkösavukkeiden pakkausmerkinnöissä)	Ohjeet ovat helposti saatavilla, ajantasaisia ja toimivia Prosessit ovat toimivat Tuotevalvonnan myötä markkinoilla olevaista tuotteista on saatavilla luotettavaa tietoa Tupakkalain lupa- ja ilmoitusvelvollisuudet hoidetaan sähköisesti
Valvira edistää ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelmaa omavalvonnan ja riskiperusteisen valvonnan sekä paikallisen vaikuttamisen kautta.	Paikallisen vaikuttamisen keinot ovat vahvistuneet ja ovat vaikuttavia.	Paikallista vaikuttamista vahvistetaan alkoholihallinnon valtakunnallisen	Paikallinen vaikuttaminen on systemaattista ja kiinteä osa omavalvontaa.

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
		valvontaohjelman painopisteiden kautta.	
Rakennusterveyden edistäminen	Koulujen ja päiväkotien tarkastuksen prosessien ja sisällön kuvaaminen terveydensuojeluviranomaisille	Koulujen ja päiväkotien tarkastuksen prosessien ja sisällön kuvaaminen terveydensuojeluviranomaisille	Kunnille on laadittu ohjeet rakennusterveysohjelmassa esiin nousseisiin tarpeisiin.
Kärkihanke: Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma			
Toimenpide: Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma Tavoitteena ovat nykyistä lapsi- ja perhelähtoisemmät, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut.			
Valviran tavoitteet: - sosiaali- ja terveydenhuollon suunnitelmallisella ohjauksella ja valvonnalla vahvistetaan lapsiperheiden varhaista tukea ja ennalta ehkäiseviä palveluita THL:lta saatavien tietojen pohjalta	Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17 - vuotiaat Kotipalvelua vuoden aikana saaneita lapsiperheitä Lapsiperheiden perhetyötä saaneiden lapsiperheiden määrä	Määrä ei kasva Lisääntyy Lisääntyy	Vähenee Lisääntyy edelleen Lisääntyy edelleen
	Lapsiperheiden tarvitsemien ennalta ehkäisevien ja kotiin annettavien palvelujen saatavuus	Lasten, nuorten ja perheiden tietoja kokoava verkkopalvelu kehitteillä (THL)	Palvelujen saatavuus paranee
	Lapsiperheiden kotiin annettavien palveluiden määrä	Osallistutaan THL:n tietopohjan (hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman mukainen kysely) seurantaan ja analysointiin yhteistyössä THL:n ja AVIen kanssa, ja valmistellaan mahdolliset valvontatoimenpiteet osana suunnitelmallista valvontaa vuodelle 2018.	Palvelujen saatavuus paranee

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
Kärkihanke: Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa			
Toimenpide: Kotihoito uudistuu Toimenpide: Omais- ja perhehoito uudistavat palvelujen rakennetta ja valikoimaa			
Valviran tavoitteet: - sosiaali- ja terveydenhuollon suunnitelmallisella sekä riskiperusteisella valvonnalla ja ohjauksella vahvistetaan iäkkäiden palvelurakennemuutosta THL:lta saatavien tietojen pohjalta	Tilastojen perusteella seurataan: 75 ja 80 vuotta täyttäneiden osuuksia ja lukumääriä: - kotona asuminen - kotihoito - omaishoidon tuki - perhehoito - säännöllinen palvelut - muistisairaat - palveluntarve sekä luodaan ja kehitetään uusia indikaattoreita erityisesti kustannusten seurantaan.	Iäkkäiden palvelujen rakennemuutos edistyy, kotihoidon osuus lisääntyy	Laitoshoidon osuus vähenee entisestään ja kotihoidon lisääntyy
	Omaishoidon tuella hoidettavat vuoden aikana (ikäryhmittäin)	Omaishoidon tuella hoidettavien määrä lisääntyy	Lisääntyy edelleen
	Perhehoidossa olevien iäkkäiden määrä (lyhyt- ja pitkäaikaisesti ¹)	Perhehoidon (erit. iäkkäät) asiakasmäärä kasvaa	Lisääntyy edelleen
		Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman mukainen sekä riskiperusteinen valvonta; yhteistyössä AVIen kanssa	
REFORMIT			
Kärkihanke: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus			
Toimenpide: Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kuntaa suuremmille itsehallintoalueille.			
Valviran tavoitteet: - ennakollinen valvonta/ohjaus painottuvat - sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien/-järjestäjien omavalvonta perustuu kansallisiin	Osallistuminen omavalvontamallin kehittämiseen yhdessä THL:n ja STM:n kanssa.	Valvira osallistuu STM:n kustannus- ja vaikuttavuustyöryhmän indikaattorien	Omavalvontamallit ovat valmiit Omavalvontaindikaattorit

¹ Tietolähde: sotka-net.fi, pl. lyhytaikaisesti perhehoidossa olevat iäkkäät, Iäkkäiden ihmisten palvelurakennetilastotiedot

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
<p>omavalvontamalleihin - sosiaali- ja terveydenhuollon omavalvonnan arviointiin on kehitetty kansalliset indikaattorit hallinnonalan yhteistyössä; Valvira osallistuu kehittämistyöhön - sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaprosessit ovat yhdenmukaiset ja sisältävät integraation tarkastelun - uusi valvonta uusissa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa</p>	<p>Osallistuminen valtakunnallisten palvelujen toteutumista kuvaavien indikaattorien kehittämiseen</p> <p>Valvonnan vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen</p> <p>Integroitujen sosiaali- ja terveystalvelujen valvonta; ohjaus- ja arviointikäyntien sekä alueellisten tilaisuuksien määrät</p> <p>Valvonnan sisältö ja menetelmät on uudistettu vastaamaan uusia sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita</p>	<p>suunnitteluun ja tietopohjan valmisteluun yhteistyössä THL:n kanssa, sekä valmistelee omavalvontamalleja ja indikaattoreita em. työhön liittyen.</p> <p>Valvira osallistuu THL:n valmisteleman 'Vaikuttava valvonta osana sote-uudistusta' hankkeen toimeenpanoon yhdessä AVIen kanssa.</p> <p>Valvira yhdessä AVIen kanssa vahvistaa yhteistyötä turvaamaan yhtenäiset ohjauksen ja valvonnan käytännöt ja sisällöllinen kehittäminen, ml. vaikuttavuus ja laatu sekä kv. mallien ja menetelmien hyödyntäminen vastaamaan uusia sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita.</p>	<p>käytössä</p> <p>Valvonnan vaikuttavuuden arviointimalli on valmis.</p>
REFORMIT			
Kärkihanke: Kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä			
Toimenpide: Hallitus vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla vähentämällä lakisäätöisiä tehtäviä sekä niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita.			
<p>Valviran tavoitteet: - normiluonteisten ohjeiden ja suositusten käyttämisestä valvonnassa luovutaan - valvonta ja ohjaus kohdennetaan strategisesti riskinarvioinnin pohjalta</p>	<p>Valvonnan kohdentaminen palvelujen lopputuloksiin</p> <p>Sosiaali- ja</p>	<p>Ennakoivien ohjaus- ja valvontamenetelmien toimeenpano sote-valvontaohjelman</p>	

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
- THL-Valvira-AVIT; yhteisen tietopohjan käytön systemaattisuuden lisääminen	terveydenhuollon valvontaohjelman painopiste strategisessa ohjauksessa ja valvonnassa	kautta yhteistyössä AVIen kanssa.	
	Valvontamenetelmien painopiste vuorovaikutteisudessa sekä ennakoivissa ohjaus- ja valvontamenetelmissä	Valvontaohjelman päivittäminen vuodelle 2018 em. tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä AVIen kanssa.	
	Palveluntuottajien omavalvonnan toteuttaminen	Valvira valmistelee omavalvontamalleja ja -indikaattoreita hyödyntäen valtakunnallisen tietopohjan ja indikaattorien valmistelu- ja kehittämis-yhteistyön niistä vastaavien toimijoiden (THL, STM) kanssa.	
	Palvelun lopputulosmittareiden laatimiseen osallistuminen	Kuten yllä	
	Ennakoivien ohjaus- ja valvontamenetelmien kehittäminen ja toimeenpano	Valvira jatkaa valvontamenetelmien kehittämistä	
Digitalisaatio, kokeilut ja normien purku Kärkihanke: Digitalisoidaan julkiset palvelut Toimenpide: Sujuvoitetaan lupa- ja valitusprosessit ja annetaan niitä koskeva palvelulupaus.			
Valviran tavoitteet: - lupaprosesseja kevennetään ja lupakäsittelyä tehostetaan	Lupahallinnon yhteiset ohjeet, yhteensopiva asianhallintajärjestelmä lupahallinnon tueksi (Sampo)	Toimivat sähköiset järjestelmät käytössä. Sähköiset lomakkeet ovat käytössä. Lupaprosessin tuloksellisuus lisääntyy, siten että	

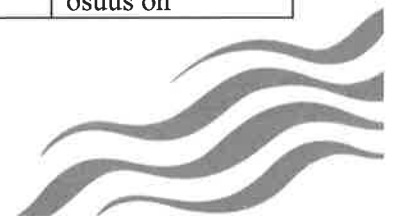

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
		hakemusprosessi ei ruuhkaannu. Lupaprosessi kevenee hallinnollisesti.	
Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeusasiat	Sujuvat lupamenettelyt Sähköinen prosessi	Käsittelyaikojen tarkempi seuraaminen mahdollistuu ² ja käsittelyajat toteutuvat. Laillistamismenettelyn tehostaminen, siten että prosessi eivät enää ruuhkaannu. Siirrytään sähköisiin prosesseihin.	Suomalaisen koulutuksen osalta käsittelyaikatavoite saavutetaan myös ruuhkaaikana ja ulkomaalaisen koulutuksen osalta käsittelyaikatavoite saavutetaan lisääntyneestä hakemuserästä huolimatta.
		Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattioikeuksien myöntämisen prosessi ja ammattihenkilöiden valvontaprosessit on määritelty ja käytössä.	
- Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lupa-asiat - Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta-asiat - Terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden valvonta-asiat - Raskauden keskeyttämistä koskevat hakemukset	Käsittelyaika	Käsittelyajat ovat enintään nykyisen pituiset	Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta-asioiden käsittelyaikojen mediaani paranee 3 - 5 %.
Julkisia palveluja ja hallinnon prosesseja digitalisoidaan	Sähköisten palveluiden lkm ja avattujen tietokantojen lkm	Virasto tekee oman digitalisaatio-suunnitelman ja käynnistää toimeenpanon. Valvira osallistuu hallinnonalan digitalisaatio-linjausten toimeenpanoon	Julkiset palvelut ja hallinnon prosessit digitalisoitu.

² Aiemmin on mitattu käsittelyaikaa siitä kun hakemus on täydellinen, uudella järjestelmällä mitataan käsittelyaikaa hakemuksen saapumisesta Valviraan

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
Digitalisaation toteuttaminen STM:n kärkihankkeissa		Merkittävässä hankkeissa KA-menetelmä ja hankesalkku ovat käytössä. Virasto toimii KA vuosikellon ja hallintamallin mukaisesti noudattaen yhteistä arkkitehtuuria.	Digitalisaatio on toteutettu kaikissa kärkihankkeissa KA-menetelmällä.
Terveiden ja hyvinvoinnin seurannan ja tilastoinnin digitalisointi, toimipaikkatiedot ja tiedolla johtaminen		THL käynnistää nykytilakartoituksen, tavoitetilan määrittämisen ja hankesuunnitelman mukaiset toimeenpanot. Valvira osallistuu.	Terveiden ja hyvinvoinnin seuranta ja tilastointi on digitalisoitu, toimialan toimipaikkatiedot uudistettu ja tiedolla johtamisen prosessit ja tietopalvelut valmiit.
Lupa- ja valvontatoiminnan digitalisointi	Sähköistettyjen palveluiden lkm	Virasto osallistuu nykytilan kartoitukseen, valvonnan arkkitehtuurin suunnitteluun ja sähköisen asioinnin kehittämiseen.	Terveiden ja hyvinvoinnin lupa- ja valvontatoiminta on digitalisoitu.
Ympäristöterveydenhuollon yhteiskäyttöinen (keskitetty) tietojärjestelmä VATI	Kaikki ympäristöterveydenhuollon viranomaiset käyttävät samaa tietojärjestelmää, jonka avulla saadaan luotettavaa, tarkkaa ja ajantasaista tietoa ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnasta.	Osallistutaan VATI projektiin. VATI:ssa olevan valvontatiedon laadun parantaminen.	Kunnilla ei ole tarvetta ylläpitää ympäristöterveydenhuollon kuntajärjestelmiä vaan kaikki tarvittava tieto saadaan VATI:sta. Tiedon laatu ja tarkistettavuus paranevat yhteiskäyttöisyyden ansiosta.
Sähköisen asioinnin ja digitaalisten työkalujen lisääminen	Henkilöstörakenteen optimointi asiantuntijatyöhön	Avustavan henkilöstön osuus vähenee 22 %:sta 20 %:iin	Avustavan henkilöstön suhteellinen osuus on

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit, mittari tai muu seuranta	Tavoite 2017	Tavoite 2019
			vähentynyt 15 %:iin

Suoritteet ja julkishyödykkeet (a)	Toteuma 2016 (arvio)	Tavoite 2017
vireille tulleet asiat, kpl - terveydenhuollon valvonta-asiat, kpl - sosiaalihuollon valvonta-asiat, kpl - alkoholiluvat, kpl (uudet luvat ja lupamuutokset)	1 092 (alustava tieto) 326 Vireille tulleet (uudet + muutokset yhteensä): valmistus 73 kpl tukkumyynti 151 kpl käyttö 441 kpl	1 060 300 (ei sisällä sosiaalihuollon ammattihenkilöitä koskevia valvontatapauksia; uusi tehtävä Valviralle 1.3.2016) Vireille tulleet (uudet + muutokset yhteensä): valmistus 70 kpl tukkumyynti 150 kpl käyttö 440 kpl
ratkaistut asiat, kpl - terveydenhuollon valvonta-asiat - sosiaalihuollon valvonta-asiat - alkoholiluvat (uudet luvat ja lupamuutokset)	1264 (alustava tieto) 392, joista kanteluja 163, suunnitelmaperusteista valvontaa 181 ja muita valvonta-asioita 48 (lausunnot, oma-aloitteisesti valvontaan otetut ym.). Siirtoja tehty em. asioista 127 kpl. Ratkaistut asiat (uudet + muutokset yhteensä): valmistus 73 kpl tukkumyynti 151 kpl käyttö 441 kpl	1230 Noin 350, koska suunnitelmaperusteisessa valvonnassa painopiste siirtyy omaavalonnan tukemiseen. Vireille tulleet (uudet + muutokset yhteensä): valmistus 70 kpl tukkumyynti 150 kpl käyttö 440 kpl
Suoritteet ja julkishyödykkeet (b)		
Palvelukyky ja laatu (a ja b)		
käsittelyajat, kk - terveydenhuollon valvonta-asiat - sosiaalihuollon valvonta-asiat - alkoholiluvat (uudet luvat ja lupamuutokset)	alustava tieto: mediaani 5,5 kk, 90 % asioista käsitelty 20,5 kk:ssa mediaani 54 pv, tavoite 4 kk. 96,8 % käsitelty alle 14 kk:ssa, tavoite oli 80 % alle 14 kk:ssa Käsittelyajat (uudet + muutokset yhteensä): valmistus 111 pv tukkumyynti 114 pv käyttö 20 pv	mediaani 5,5 kk, 90 % käsitelty 20,5 kk:ssa Mediaani 54 pv, 97% käsitelty alle 14 kk:ssa Käsittelyajat (uudet + muutokset yhteensä): valmistus 90 pv tukkumyynti 90 pv käyttö 20 pv

3.2 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut koko hallinnonalalle yhteiset henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä koskevat tulostavoitteet. Ne ovat:

	Tavoite 2017 ja 2016 - 2019
1. Työtyytyväisyysbarometrin kokonaisindeksi	Vähintään 3,5 (70)
2. sairauspoissaolojen määrä (pv/htv)	Enintään 7,5 pv/htv
3. eläkkeelle siirtymisen keski-ikä ³ (vuotta)	Vähintään 64,8 v
4. työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien osuus (% henkilöstöstä)	Enintään 0,3 %

3.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on asettanut seuraavat koko hallinnonalalle yhteiset tavoitteet:

- hallinnonalan yhteiset ICT hankkeet ja
- hankintatoimen ja toimitilojen käytön tehostaminen.

	Tavoite 2017	Tavoite 2019
Valvira osallistuu hallinnonalan digitalisaatiolinjausten toimeenpanoon		
Hallinnonalan yhteiset ICT hankkeet	Valvira tekee oman ICT-linjausten toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanot yhteishankkeissa käynnistetty ja yhteinen hallintamalli käytössä. Korotetun tietoturvan projekti etenee ja virasto tuottaa kyberturvallisuuden tilannekuvaa. Valmistaudutaan EU-tietosuojasetuksen vaatimusten toteuttamiseen.	Hallinnonalan tietohallinnon 2017 linjaukset sekä JulkICT-strategia on toimeenpantu. HA:n ja Valtorin yhteiset ICT-palvelut käytössä. Korotettu tietoturvatason saavutettu 2017 ja virasto tuottaa kyberturvallisuuden tilannekuvaa.
Valviralla on valtion hankintatoimen kehittämishankkeen (HANKO) mallin mukainen ohje viraston hankintatoimen ohjauksesta ja organisoinnista. Se sisältää erityisesti hankintojen suunnittelun ja valmistelun osana toiminnan ja talouden suunnittelua.	Valvira on laatinut ohjeen viraston hankintatoimen ohjauksesta ja organisoinnista ja se on otettu käyttöön.	Ohjeen käyttö on vakiintunut ja hankintojen suunnittelua hyödynnetään täysimääräisesti osana toiminnan ja talouden suunnittelua.
Valtion toimitilastrategian mukainen tilatehokkuus saavutetaan vuoteen 2019 mennessä.	On laadittu suunnitelmat siitä, miten ja missä aikataulussa valtion toimitilastrategian mukaiseen tilatehokkuuteen päästään.	Toimitilatehokkuudessa on toimitilojen osalta päästy 18 neliöön/henkilö
Kannattavuus	Tavoite 2017	Tavoite 2019
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus:		
tuotot 1 000 €	4 180	4 450
kustannukset 1 000 €	4 180	4 450
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	100	100

4. RAHOITUS

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa Valviran käytettävissä olevalla rahoituksella. Valviralle on vuoden 2017 talousarviossa myönnetty 10,762 miljoonaa euroa.

³ Sisältää kaikki eläkkeet, myös työkyvyttömyyseläkkeet.

Toimintamenot	2015 toteuma	2016 arvio *) TAE 2017	2017 suunnitelma
Menot (1 000 euroa)	15 982	17 054	15 615
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	4 002	3 600	4 500
Nettomenot	11 980	13 454	11 115
Talousarvio/kehys	12 613	11 770 *)	10 762
Siirtomäärärahakannan muutos	633	-1 684	-353

*) sisältävät myös lisäbudjetit

5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumisen laajempi arviointi

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen Valviran kanssa arviointimenettelystä.

Lyhyen aikavälin tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tulossopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken niin sopiessa myös sopimuskauden aikana.

Valviran tulee Valtiokonttorin määräyksessä mainitussa määräajassa julkaista tavoite- ja toteumatietonsa Netra-tulostietojärjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat tulee viedä omalle asiakirjasivulle internetiin.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1 - 5:

1. Tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna (heikko),
2. tulostavoite on osittain toteutunut (välttävä),
3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti (tyytyttävä),
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti (hyvä) ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti (erinomainen).

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan "hyvä" (4). Arvosana viisi (5) edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee ministeriön strategiaa ja ylityksestä on erityistä hyötyä ministeriön strategian toteutuksessa.

Numeerisesti ilmaistuissa tavoitteissa käytetään ministeriön ja laitoksen kanssa yhteisesti sovittua vaihteluväliä kullekin arvosanalle.

Valvira laatii kunkin vuoden syyskuuhun mennessä määrärahan riittävyttä koskevan raportin yhteydessä tiiviin arvion tulossopimuksen toteutumisesta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa raportointia erikseen.

Muu raportointi

Valviran resurssien riittävyttä toimintavuonna seurataan toukokuussa ja syyskuussa määrärahojen riittävyttä koskevien raporttien avulla.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 10. päivänä tammikuuta 2017

ALLEKIRJOITUKSET

Sosiaali- ja terveysministeriö

Juha Rehula
Perhe- ja peruspalveluministeri

Valvira

Marja-Liisa Partanen
Ylijohtaja

Päivi Sillanaukee
Kansliapäällikkö

Ritva Kujala
Hallintojohtaja

LIITE 1: Hallitusohjelman seuranta

hallituskauden strategisen hankkeen Hyvinvointi ja terveys tavoite	seurantaindikaattori
Terveyden edistäminen ja varhainen tuki ovat vahvistuneet poikkihallinnollisesti päätöksenteossa, palveluissa ja työelämässä lainsäädäntömuutoksilla sekä paremmalla toimeenpanolla. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kaventuneet.	Elintapojen kehitys
Eri-ikäisten ihmisten vastuuta omasta terveydentilasta sekä elämäntavoista on tuettu. Julkinen palvelulupaus on määritelty yhteiskunnan taloudellisen kantokyvyn puitteissa. Ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa toimivia valintoja on mahdollistettu enemmän.	Elintapojen kehitys - aikuisten ylipaino - liikuntaa harrastamattomat aikuiset - vähän liikuntaa harrastavat nuoret - ylipainoiset nuoret - psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet aikuiset - aikuisten humalajuominen - tosi humalaan vähintään kuukausittain juovat nuoret Lähde: THL
Lasten ja perheiden hyvinvointi ja omat voimavarat ovat vahvistuneet.	Lapsiperheiden ennalta ehkäisevät palvelut - lastensuojelun tehostettu perhetyö (perheitä) - SHL:n mukainen perhetyö (perheitä) - lastensuojelun kodin- ja lastenhoitopalvelut (perheitä) - SHL:n mukaiset kodin- ja lastenhoitopalvelut (perheitä) - Erityisen tuen tarpeen mukaiset käynnit äitiys- tai lastenneuvolassa tai koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa. HUOM! Tiedot saadaan myöhemmin. Lähde: THL
Ikääntyneiden ihmisten kotiin saatavia palveluja on painotettu. Omaishoitoa on vahvistettu.	Ikääntyneiden palvelurakenne % 80 v. täyttäeneistä - omaishoidon tuki - säännöllinen kotihoito - ikääntyneiden tehostettu palveluasuminen - vanhainkodit ja terveyskeskusten vuodeosastot Lähde: Tilastokeskus ja THL
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on parantanut peruspalveluja ja tietojärjestelmiä.	Sosiaali- ja terveystalouden kustannukset - käyttökustannus euroa/asukas (deflatoitu). Lähde: Tilastokeskus ja STM Sosiaali- ja terveystalouden odotusajat - Perusterveydenhuollossa lääkärille yli 7 päivää odottaneet - Perusterveydenhuollossa yli 3 päivää hoitajalle odottaneet - Erikoissairaanhoidossa yli 90 vuorokautta odottaneet - Lastensuojelun selvitystä yli 3 kuukautta odottaneet Lähde: THL
muut hallinnonalan strategiset tavoitteet	
Sosiaaliturvaa on uudistettu osallistavaksi ja työhön kannustavaksi	Osatyökykyisten tukeminen työmarkkinoille - Kelan kuntoutusrahan saajat - Kokoaikaiselle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet - Työeläkekuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa saaneet - Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet Lähde: Kela, ETK ja TEM
Järjestötyö ja vapaaehtoistoiminta ovat helpottuneet ja yhteisöllisyys lisääntynyt normeja purkamalla	Järjestö- ja vapaaehtoistoiminta

LIITE 2: Erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 arvio	2017 tavoite
Henkilötyövuodet yhteensä, josta	178	166	160	160
- maksullinen toiminta	27	26	28	32
- yhteisrahoitteinen toiminta				

LIITE 3: Erittely määrärahoista

Tilanne 31.12.2016 mennessä vahvistettujen kehysten ja päätösten mukaan. Vuosien 2017 - 2020 investointisuunnitelmaan tulee vaikuttamaan päätökset virastorakenteesta 1.1.2019 lähtien.

Toimintamenot	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 arvio 30.11.16	2017 suunnitelma	2018 JTS	2019 JTS	2020 JTS
Menot (1 000 €)							
palkkaukset	11 837	11 169	10 630	10 450	10 300	10 300	10 250
vuokrat	1 265	1 014	1 020	1 025	1 025	1 025	1 025
muut kulutusmenot	3 644	3 645	3 600	3 610	3 500	3 475	3 450
investoinnit	66	154	1 804	530	100	100	100
YHTEENSÄ	16 812	15 982	17 054	15 615	14 925	14 900	14 825
Toimintamenumomentille nettoutettavat tulot	4 091	4 002	3 600	4 500	3 950	3 850	3 850
maksullinen toiminta							
EU-tulot							
tulot Suomen Akatemialta							
yhteisrahoitteinen toiminta							
YHTEENSÄ	4 091	4 002	3 600	4 500	3 950	3 850	3 850
Nettomenot	12 721	11 980	13 454	11 115	10 975	11 050	10 975
Talousarvio/kehys	12 336	12 613	11 770 *)	10 762	10 875	10 855	10 848
Siirtomäärärahakannan muutos	-385	633	-1 684	-353	-100	-195	-127
Siirtomäärärahakehitys							
siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 599	2 214	2 846	1 162	809	709	514
siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle	2 214	2 846	1 162	809	709	514	387

*) luvussa otettu huomioon myös lisäbudjetit

